

Tjänsteutlåtande

2017-03-08

Punkt 8: Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2016

Diarienummer: 0001/17-63

Handläggare: Katrin Kajrud

Katrin.kajrud@gotalejon.goteborg.se

031- 368 55 12

Förslag till beslut:

- att lekmannarevisorernas granskningsrapport för 2016 förklaras framlagd

Bilagor

1. Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2016.

Annika Forsgren

VD

Katrin Kajrud

Granskningsrapport för år 2016

Till årsstämman i Försäkrings AB Göta Lejon
Till kommunfullmäktige för kännedom

Org.nr: 516401-8185

Vi, av fullmäktige i Göteborgs Stad utsedda lekmannarevisorer, har granskat Försäkrings AB Göta Lejons verksamhet under år 2016.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter, bolagsordning samt ägardirektiv.

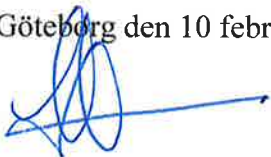
Vårt ansvar är att granska och bedöma om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och med beaktande av de beslut kommunfullmäktige och årsstämman fattat. En sammanfattning av utförd granskning har överlämnats till bolagets styrelse och verkställande direktör i en granskningsredogörelse. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi har i granskningen inte gjort några iakttagelser som visar att bolagets verksamhet inte har bedrivits i enlighet med ändamålet i bolagsordning och ägardirektiv.

Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Göteborg den 10 februari 2017

Carina Henriksson Johansson
av kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

Annika Hofmann
av kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

Göteborgs
Stad

Försäkrings AB Göta Lejon

Granskning av verksamhetsåret 2016

Vi, av kommunfullmäktige utsedda lekmannarevisorer, har granskat om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen har varit tillräcklig. Yrkesrevisorer vid Göteborgs Stads revisionskontor har biträtt oss i granskningen.

Resultatet av granskningen presenteras i bifogad granskningsredogörelse. Granskningsredogörelsen skickas till styrelsen som ett underlag i bolagets fortsatta arbete.

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av den rekommendation som lämnas och vill därför ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska framgå vilka åtgärder som bolaget har gjort eller planerar att göra med anledning av rekommendationen. Yttrandet skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 22 juni 2017.

Vårt uttalande till årsstämman lämnas i en granskningsrapport. Granskningsrapporten skickas till bolaget efter det att styrelsen beslutat att fastställa årsredovisningen. Uttalandet i granskningsrapporten grundar sig på granskningsredogörelsen.

Göteborg den 24 januari 2017

Carina Henriksson Johansson
av kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

Annika Hofmann
av kommunfullmäktige
utsedd lekmannarevisor

Försäkrings AB Göta Lejon

– granskning av verksamhetsåret 2016

Januari 2017

Försäkrings AB Göta Lejon. Granskning av verksamhetsåret 2016
Diarienummer: 0158/16

Lekmannarevisorer: Carina Henriksson Johansson och Annika Hofmann
Yrkesrevisor: Susanne Grandin

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Granskning av verksamheten	5
Grundläggande granskning	5
Bolagets följsamhet mot Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö	8
Granskning av rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad	9
Uppföljning av it-säkerhet samt offentlighet och sekretess.	9
Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering	12
Språkbruk och revisionstermer	13

Sammanfattning

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Årets granskning av bolaget omfattar:

- grundläggande granskning
- bolagets följsamhet mot Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö
- granskning av rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad
- uppföljning av föregående års rekommendationer.

Granskningen visar att bolagets verksamhet har ett förbättringsområde som behöver åtgärdas. Därför lämnar vi följande rekommendation:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att beakta fullmäktiges budgetbeslut vid utarbetande av inriktningsdokument för den egna budgeten/affärsplanen. Lekmannarevisorerna vill särskilt betona vikten av att styrelsen bryter ned och anpassar relevanta mål och inriktningar i fullmäktiges budget till den egna verksamheten i sitt inriktningsdokument. I inriktningsdokumentet ska det också tydligt framgå hur målen ska uppnås. Ansvaret för att utarbeta och besluta om inriktningsdokument kan inte delegeras.

I övrigt bedömer vi att bolaget har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen varit tillräcklig.

Granskning av verksamheten

Bolagets styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande lagar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen av verksamheten omfattar en grundläggande del, som är en översiktlig granskning av bolagets ledning och styrning ur ett internkontrollperspektiv, två fördjupade delar som rör bolagets följsamhet mot Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö och granskning av rutiner för bedömning av bisysslor samt en del som avser uppföljning av tidigare års granskning.¹

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Det innebär att revisorerna löpande följer styrelsens protokoll och handlingar och informerar sig om verksamheten. Granskningen omfattar följande delar:

- följsamhet mot kommunfullmäktiges ägardirektiv
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag
- följsamhet mot kommunfullmäktiges budget
- följsamhet mot kommunfullmäktiges regler för budget och uppföljning
- följsamhet mot kommunfullmäktiges riktlinjer för intern kontroll
- styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi
- beslutsunderlag
- hantering av särskilda uppdrag från kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

¹ Se lekmannarevisorernas granskningsplan, april 2016

lakttagelser

Följsamhet mot kommunfullmäktiges budget

Av kommunfullmäktiges budget framgår att styrelsen ansvarar för att uppnå sin del av kommunfullmäktiges budgetmål och för att värdera hur dessa ska styra den egna verksamheten.

Enligt kommunfullmäktiges budget ska styrelsen utarbeta och besluta om ett inriktningsdokument för den egna budgeten/affärsplanen utifrån kommunfullmäktiges budget.

Styrelsen ska i första hand bryta ner och anpassa fullmäktiges mål och inriktningar till sin verksamhet för att bidra till god måluppfyllelse ur ett hela-staden-perspektiv. Därefter kan styrelsen göra ytterligare prioriteringar och preciseringar utifrån den egna verksamhetens förutsättningar. I inriktningsdokumentet ska det tydligt framgå hur målen ska uppnås. Ansvaret för att utarbeta och besluta om inriktningsdokument kan inte delegeras.

Därefter ska styrelsen uppdra åt bolaget att utarbeta ett förslag till budget/affärsplan. Förslaget ska baseras på inriktningsdokumentet och ska innehålla konkreta och kvantifierbara mål samt beskriva hur de ska nås. Det ska också klargöra hur bolaget ska samverka och föra dialog med processägare och andra relevanta förvaltningar och bolag i syfte att nå god måluppfyllelse av fullmäktiges mål.

lakttagelser

Lekmannarevisorerna noterar att styrelsen i sitt mål och inriktningsdokument listat rubrikerna för fullmäktiges mål sist i dokumentet.² Samtliga mål som inte faller på specifik verksamhet är angivna av styrelsen. Vi noterar också att fullmäktiges mål och inriktningar inte har brutits ned och anpassats till den egna verksamheten. Därmed framgår heller inte hur styrelsen ska bidra till god måluppfyllelse ur ett hela-staden-perspektiv enligt fullmäktiges budget.

I bolagets framarbetade budget/affärsplan konkretiseras de av styrelsen angivna fullmäktigemålen i inriktningsdokumentet utifrån bolagets uppdrag med att arbeta med stadens försäkringslösningar och skade-

² Se "Mål och inriktning 2017-2019" beslutad av styrelsen 2016-09-21.

förebyggande arbete.³ Vi noterar däremot att det inte klargörs hur bolaget ska samverka och föra dialog med processägare och andra relevanta förvaltningar och bolag i syfte att nå god måluppfyllelse av fullmäktiges mål. Inga processägare anges trots att de är utsedda av fullmäktige för vart och ett av målen i fullmäktiges budget.

Bedömning

Lekmannarevisorernas översiktliga bedömning är att bolaget i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som omfattats av den grundläggande granskningen. Samtidigt visar granskningen på förbättringsområden.

Vi kan konstatera att styrelsens inriktningsdokument inte är tillfyllest enligt kommunfullmäktiges budgetbeslut. Indirekt delegerar styrelsen till bolaget att bryta ned och anpassa fullmäktiges mål och inriktningar till verksamheten, vilket inte är förenligt med fullmäktiges budget. Förfarandet tycks ha fått till konsekvens att fullmäktiges mål i huvudsak behandlas inom ramen för bolagets ägardirektiv och bolagsordning och i mindre utsträckning utifrån fullmäktiges inriktningar. Förfarandet tycks också ha medfört att samverkan med processägare till kommunfullmäktiges olika mål för att nå god måluppfyllelse inte lyfts fram i budgeten/affärsplanen.

Vi riktar därför följande rekommendation till styrelsen:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att beakta fullmäktiges budgetbeslut vid utarbetande av inriktningsdokument för den egna budgeten/affärsplanen. Lekmannarevisorerna vill särskilt betona vikten av att styrelsen bryter ned och anpassar relevanta mål och inriktningar i fullmäktiges budget till den egna verksamheten i sitt inriktningsdokument. I inriktningsdokumentet ska det också tydligt framgå hur målen ska uppnås. Ansvaret för att utarbeta och besluta om inriktningsdokument kan inte delegeras.

³ Styrelsen beslutade 2016-09-21 om budget och affärsplan 2017-2019.

Bolagets följsamhet mot Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö

Utgångspunkter i granskningen

Lekmannarevisorerna har granskat bolagets följsamhet mot Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö. Syftet är att bedöma om bolaget implementerat de krav som framgår av föreskriften. Metoden har utgjorts av intervjuer.

Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö syftar till att främja en god arbetsmiljö och minska den arbetsrelaterade ohälsan genom att förebygga risk för ohälsa på grund av organisatoriska och sociala förhållanden i arbetsmiljön.⁴ Av föreskriften framgår att arbetsgivaren ska se till att chefer och arbetsledare har kunskaper om hur man förebygger och hanterar dels ohälsosam arbetsfördelning, dels kränkande särbehandling. Förutsättningar ska också ges för att omsätta dessa kunskaper i praktiken. Vidare framgår av föreskriften att arbetsgivaren ska ha dokumenterade mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön med ändamålet att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Föreskriften reglerar också särskilda organisatoriska och sociala faktorer som omfattas av det systematiska arbetsmiljöarbetet.⁵

Betydelsen av att förebygga ohälsa och främja en god arbetsmiljö framgår av såväl fullmäktiges budget som i fullmäktiges beslut om medarbetar- och arbetsmiljöpolicy. I den förra anges att arbetsmiljöarbetet i staden ska inriktas på att främja hälsa och förebygga ohälsa, även psykosocial.⁶ I den senare framgår att god arbetsmiljö är en strategisk fråga för Göteborgs Stad. Lagar och Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd anger lägsta godtagbara standard och Göteborg Stad ska eftersträva högre standard än minimikraven för god arbetsmiljö, menar fullmäktige.⁷

⁴ AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö.

⁵ Systematiskt arbetsmiljöarbete regleras i AFS 2001:1. Föreskriften innehåller regler om arbetsmiljöpolicy, kunskaper och hur arbetsgivaren regelbundet ska undersöka och bedöma vilka risker som kan förekomma i verksamheten samt vidta åtgärder för att komma till rätta med riskerna.

⁶ Kommunfullmäktiges budget år 2016.

⁷ GKF Handling 2013 nr 210 Medarbetar- och arbetsmiljöpolicy samt riktlinje för Göteborgs Stad. Protokoll 2014-02-06.

lakttagelser

Enligt vd har införandet av föreskrifterna, som började gälla den 31 mars 2016, försenats i huvudsak beroende på en översyn av rekryteringsbehov i samband med att tidigare HR-ansvarig annonserade sin avgång. I samband med översynen fördes även en dialog med Göteborgs Gatu AB (nuvarande Göteborgs Stads Leasing AB) om en gemensam personalansvarig. Diskussionen landade i att bolaget beslutade att köpa tjänsten av Göteborgs Gatu AB som anställde en personalspecialist den 31 oktober 2016.

Enligt vd är planen att personalspecialisten, under december månad år 2016, kommer att påbörja implementeringen av de nya föreskrifterna samt genomföra en översyn av vad som behöver kompletteras i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Inför detta arbete har bolaget gjort en analys av nuläget i förhållande till önskvärt tillstånd, en så kallad GAP-analys, som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med att formulera målsättningar och utbildningsinsatser.

Bedömning

Lekmannarevisorerna ser det som viktigt att bolaget fortsätter och slutför det påbörjade implementeringsarbetet och vi kommer under år 2017 att följa upp bolagets följsamhet mot Arbetsmiljöverkets föreskrift om organisatorisk och social arbetsmiljö.

Granskning av rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad

Stadsrevisionens granskning av rutiner för bedömning av bisysslor i Göteborgs Stad blev klar den 16 juni 2016. Granskningens syfte var att bedöma om bolag och nämnder har en tillräcklig kontroll för att i rimlig grad försäkra sig om att anställda inte har olämpliga bisysslor som kan vara till skada för Göteborgs Stad.

Göta Lejon var en av flera granskade nämnder och bolag. Revisionsrapporten har översänts för beaktande till styrelsen.

Uppföljning av it-säkerhet samt offentlighet och sekretess.

Lekmannarevisorerna granskade år 2015 it-säkerhet och år 2014 offentlighet och sekretess. Granskningarna resulterade i att vi riktade följande rekommendationer till styrelsen och bolaget:

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att identifierade brister i systemet Lejonet åtgärdas eller att kompenserade kontroller införs.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa framtagande och etablering av rutiner för uppföljning av informationssäkerhetsnivån.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att säkerställa att kontinuitetsplaner finns på plats som inkluderar aktiviteter vid ett eventuellt långvarigt avbrott i Lejonet.

Lekmannarevisorerna rekommenderar bolaget att säkerställa att handlingar i skaderegleringsärenden hanteras i enlighet med gällande lagstiftning och att det framgår i bolagets dokumenthanteringsplan hur dessa handlingar ska omhändertas. (Rekommendationen lämnades år 2014).

lakttagelser

It-säkerhet

När det gäller identifierade brister i systemet Lejonet har bolaget genomfört följande åtgärder enligt yttrande och enligt uppgift:

- Bolaget har sett över och begränsat behörigheter för känsliga dokument inom bolaget.
- Ett nytt försäkringssystem har upphandlats. Enligt uppgift har krav ställts på god behörighetsstyrning av det nya systemet. Implementeringsarbete med migrering med mera kommer att påbörjas under 2017 och i slutet på 2017 är planen att systemet ska vara i drift.
- Samtliga externa skadereglerare har fått skriva på sekretessavtal där det framgår att de har tagit del av bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen samt att de försäkrar att de inte får tala om sådant som de får reda på om enskilda människors personliga förhållanden.
- Flera tekniska brister i nuvarande system har åtgärdats. Uppdaterat avtal är på plats med Intraservice. Uppföljning sker kontinuerligt.

Beträffande rutiner för uppföljning av informationssäkerhetsnivån har bolaget, enligt yttrande, påbörjat informationsklassning tillsammans med Intraservice och Stadsledningskontoret. Arbetet kommer att vara genomfört under år 2017 och beakta det nya försäkringssystemet. Avstämning mot stadens riktlinjer kommer också att göras.

Vad gäller kontinuitetsplaner och aktiviteter vid eventuellt långvariga avbrott i Lejonet så beslutade styrelsen den 26 april 2016 om en sådan innehållande åtgärder vid ett eventuellt långvarigt avbrott i Lejonet. Lekmannarevisorerna har tagit del av kontinuitetsplanen.

Offentlighet och sekretess

Enligt yttrandet har bolaget utrett hur handlingar i skaderegleringsärenden ska hanteras på kort och lång sikt. Bolaget har tagit fram en rutin för hur externa skadereglerare och Göta Lejon ska hantera dessa handlingar. Bolaget har, enligt yttrandet, för sin del färdigställt dokumenthanteringsplanen, men innan rutinen implementeras behöver bolaget få ett gallringsbeslut från arkivnämnden. Enligt vd är dokumenthanteringsplanen färdigställd och för generell e-post har Göta Lejon fått ett gallringsbeslut från arkivnämnden.

Vi har tagit del av instruktion för arkivering av skador som också omfattar externa skadereglerare. Av denna framgår bolagets hantering av skaderegleringsärenden i enlighet med gällande lagstiftning och hur dessa handlingar ska omhändertas. Vi har också tagit del av bolagets gällande dokumenthanteringsplan/arkivförteckning. Enligt uppgift har bolaget bitt Regionarkivet om gallringsbeslut för att kunna börja efterleva bolagets nya arkivinstruktion.

Bedömning

Uppföljning av föregående års rekommendationer visar att bolaget har beaktat och åtgärdat dessa. Lekmannarevisorerna bedömer därför att rekommendationerna är omhändertagna.

Lekmannarevisorernas uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

Lekmannarevisorer är förtroendevalda och utses av fullmäktige ur gruppen förtroendevalda revisorer (gruppen benämns som Stadsrevisionen). Lekmannarevisorerna har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Revisorerna är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna.

Resultatet av lekmannarevisorernas granskning redovisas i granskningsrapport och granskningsredogörelse, en per bolag.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera bolag och nämnder. Dessa redovisas i revisionsrapporter till fullmäktige löpande under året.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar all den granskning som gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen.

Språkbruk och revisionstermer

När revisorerna har genomfört en granskning lämnar de ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Ibland lämnar de även revisionskritik.

Rekommendationer lämnas då revisorerna ser brister i verksamheten. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisionskritik lämnas då revisorerna ser brister i verksamheten som är av mer allvarlig karaktär. Revisionskritik graderas genom begreppen erinran eller anmärkning. Anmärkning är allvarligast.

Under kommande år följer revisorerna upp vilka åtgärder bolaget eller nämnden har gjort för att följa revisorernas rekommendationer.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6, Göteborg

Kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

**Göteborgs
Stad**